

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2025 m. spalio 9 d. 25-149ER

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1688 „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (reg. Nr. 25-5042(3))

Lietuvos verslo konfederacija (LVK), vienijanti platų šalies verslo bendruomenės tinklą, susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu, reg. Nr. 25-5042(3) („Nutarimo projektas“), dėkoja Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai už pastangas ieškoti balanso bei kompromiso. Vertiname, kad siekiama užtikrinti, jog Lietuvos gyventojai būtų aptarnaujami valstybine kalba, kartu atsižvelgiant į užsieniečių padėtį – sudarant sąlygas, kad pirmasis valstybinės kalbos slenkstis nebūtų pernelyg aukštas, o kalbos mokėjimas bei sociokultūrinė integracija vyktų etapais.

Papildydami LVK rugsėjo 29 dieną siųstą raštą dėl Nutarimo projekto, norėtume atkreipti dėmesį, kad pritariame Vidaus reikalų ministerijos Nutarimo projektui pateiktose pastabose išsakyta argumentacijai ir siūlymui - „Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo 7¹ straipsnio tikslą, kad paslaugos Lietuvos Respublikoje būtų teikiamos lietuvių kalba, siūlome įvertinti, ar nebūtų galima visiems užsieniečiams nustatyti bendrą pereinamąjį laikotarpį, kurio metu aptarnavimo sektoriuje dirbantiems užsieniečiams būtų taikoma bazinė valstybinės kalbos mokėjimo kategorija, o praėjus nustatytam laikotarpiui būtų taikoma pirmoji valstybinės kalbos mokėjimo kategorija. Pvz., nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2028 m. sausio 1 d. taikoma bazinė valstybinės kalbos mokėjimo kategorija, o po šio laikotarpio būtų taikoma pirmoji valstybinės kalbos mokėjimo kategorija. Pritarus šiam siūlymui įgyvendinimas būtų aiškus ir paprastas, nesukuriantis administracinės naštos, o taip pat atitiktų užsieniečių teisėtus lūkesčius.“ Manome, kad fiksuota data leistų nustatyti pereinamąjį dvejų metų laikotarpį visiems užsieniečiams – nepriklausomai nuo to, ar jie jau yra deklaravę savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, ar dar tik atvyks ir ją deklaruos ateityje. Tokia tvarka užtikrintų lygias, aiškias ir nediskriminacines sąlygas visiems užsieniečiams, sudarant vienodą laiką pasirengti ir išlaikyti valstybinės kalbos egzaminą A2 lygiu.

Toks pereinamasis laikotarpis yra būtinas dėl kelių priežasčių. Pirma, jis leistų užsieniečiams realiai pasiruošti – įvertinus ribotą kursų pasiūlą ir egzaminavimo infrastruktūrą, trumpesnis laikotarpis būtų neįgyvendinamas. Antra, jis pašalintų šiuo metu egzistuojančią nelygybę tarp jau Lietuvoje gyvenančių ir naujai atvykstančių užsieniečių, nes abiem grupėms būtų suteikiamos vienodos galimybės. Trečia, toks sprendimas užtikrintų proporcingumo principo laikymąsi – kalbos mokėjimo reikalavimas būtų taikomas nuosekliai ir racionaliai, nedarant staigaus poveikio darbo rinkai ir verslo aplinkai.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Originalas nebus siunčiamas. Emilis Ruželė, el. p. milis@lvk.lt, mob. +370 69957133.